

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0104

Politika v oblasti hospodářské soutěže - výroční zpráva za rok 2024

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. května 2025 o politice v oblasti hospodářské soutěže - výroční zpráva za rok 2024 (2024/2079(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), zejména na články 101 až 109 této smlouvy,
- s ohledem na publikaci Ursuly von der Leyenové ze dne 18. července 2024 nazvanou „Volba Evropy: politické směry pro příští Evropskou komisi 2024–2029“,
- s ohledem na zprávu ze dne 9. září 2024, kterou vypracoval Mario Draghi pod názvem „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“,
- s ohledem na zprávu ze dne 18. dubna 2024, kterou vypracoval Enrico Letta pod názvem „Mnohem více než trh“,
- s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 21/2024 ze dne 23. října 2024 nazvanou „Státní podpora v době krize – Pohotová reakce, avšak nedostatky v monitorování prováděném Komisí a nejednotnost rámce na podporu cílů průmyslové politiky EU“,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (nařízení ES o spojování)¹,
- s ohledem na článek 11 Smlouvy o fungování EU, podle kterého musí být požadavky na ochranu životního prostředí zahrnuty do vymezení a provádění politik a činností Unie, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje,

¹ Úř. věst. L 024, 29.1.2004, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj>.

- s ohledem na článek 3 rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ze dne 6. dubna 2022 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030¹, v němž se stanoví, že dotace škodlivé pro životní prostředí, zejména dotace na fosilní paliva, by měly být neprodleně zrušeny,
 - s ohledem na rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 3. září 2024 ve věci C-611/22 P Illumina v. Komise², ze dne 10. září 2024 ve věci C-465/20 P Evropská komise v. Irsko a další³ a ze dne 10. září 2024 ve věci C-48/22 P (Google a Alphabet v. Komise)⁴,
 - s ohledem na zprávu Komise z června 2024 nazvanou „Protecting competition in a changing world – Evidence on the evolution of competition in the EU during the past 25 years“ („Ochrana hospodářské soutěže v měnícím se světě – dokumentace vývoje hospodářské soutěže v EU za posledních 25 let“),
 - s ohledem na studii nazvanou „The role of commodity traders in shaping agricultural markets“ („Úloha obchodníků s komoditami při utváření zemědělských trhů“), kterou v listopadu 2024 zveřejnila tematická sekce Strukturální politika a politika soudržnosti,
 - s ohledem na zprávu Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy s názvem „CRA Market Share Report: 2023 edition“ („Zpráva o tržním podílu ratingových agentur za rok 2023“) ze dne 20. prosince 2023,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A10-0071/2025),
- A. vzhledem k tomu, že současný náročný hospodářský, klimatický a geopolitický kontext, který se vyznačuje nejistotou a nepředvídatelností, vyžaduje nový přístup k evropské konkurenceschopnosti a konkrétní strategie na podporu hospodářského růstu;
- B. vzhledem k tomu, že řádné prosazování rámce politiky hospodářské soutěže EU vede k nižším cenám, vyšší kvalitě, většímu výběru pro spotřebitele, rychlejší inovacím a spravedlivějšímu a odolnějšímu hospodářství a chrání podmínky pro vstup hospodářských subjektů

¹ Úř. věst. L 114, 12.4.2022, s. 22,

ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj>.

² Rozsudek Soudního dvora ze dne 3. září 2024, Illumina v. Komise, C-611/22 P, ECLI:EU:C:2024:677.

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. září 2024, Evropská komise v. Irsko a další, C-465/20 P, ECLI:EU:C:2024:724.

⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. září 2024, Google LLC a Alphabet Inc. v. Evropská komise, C-48/22 P, CLI:EU:C:2024:726.

na vnitřní trh, přičemž bojuje proti zneužívání dominantního postavení, monopolům a praktikám narušujícím vnitřní trh;

- C. vzhledem k tomu, že v Draghiho zprávě se zdůrazňuje, že EU má širokou a diverzifikovanou průmyslovou inovační základnu se silnou komparativní výhodou v oblasti ekologických technologií, ale že je třeba soustavně vynakládat úsilí, aby byla tato výhoda zachována; vzhledem k tomu, že v tomto ohledu má zásadní význam začlenění klimatických a environmentálních aspektů do politiky hospodářské soutěže; vzhledem k tomu, že v Lettově zprávě se uvádí, že hlavním důvodem klesající konkurenceschopnosti Evropy je nedostatečná integrace EU ve finančním sektoru a v odvětvích energetiky a elektronických komunikací;
- D. vzhledem k tomu, že politika hospodářské soutěže EU by mohla přispět k posílení odolnosti vnitřního trhu a k dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu, Digitálního kompasu 2030 a Kompasů konkurenceschopnosti, pro které má zásadní význam mezinárodní výměna a spolupráce;
- E. vzhledem k tomu, že Komise a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž musejí jednat nestranně a objektivně, aby byla zachována důvěryhodnost politiky hospodářské soutěže EU; vzhledem k tomu, že pro zajištění nestrannosti a důvěryhodnosti politiky hospodářské soutěže je naprosto nezbytná politická nezávislost vnitrostátních orgánů na ochranu hospodářské soutěže;

Obecné úvahy

1. domnívá se, že cílem právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže je chránit před nadměrnou koncentrací a akumulací tržní síly, a znovu potvrzuje úlohu politiky hospodářské soutěže při podpoře účinnosti, inovací a růstu, vytváření rovných podmínek a ochraně spotřebitelů tím, že zajišťuje, aby trhy zůstaly konkurenceschopné, účinné, dynamické a inovativní a poskytovaly široký výběr kvalitních výrobků a služeb za spravedlivé ceny;
2. opakuje, že politika hospodářské soutěže by měla přispívat ke všem politikám EU, zejména v oblastech udržitelnosti, energetiky, obrany a digitalizace; vítá závazek Komise vytvořit nový rámec pro státní podporu, který bude doprovázet Dohodu o čistém průmyslu, aby se zajistila konkurenceschopnost prostřednictvím mobilizace potřebné veřejné podpory na transformaci energetiky s cílem dekarbonizovat evropský průmysl, přičemž je třeba zajistit, že to nebude bránit inovacím, zvyšovat ceny ani omezovat hospodářskou soutěž na vnitřním trhu; opakuje, že státní podpora by neměla narušovat spravedlivou a účinnou hospodářskou soutěž;
3. zdůrazňuje, že globální síla a význam jednotného trhu EU vyplývá nejen z jeho vnitřní a vnější konkurenceschopnosti, ale i z jeho schopnosti stanovovat společné normy a zaručovat územní

soudržnost; konstatuje, že tvůrci politik by zároveň měli náležitě zohlednit mezinárodní vývoj v oblasti regulace a trhů, a vyzývá Komisi, aby usilovala o pokračování dialogu a spolupráce na mezinárodní úrovni, a to i prostřednictvím dohod o spolupráci druhé generace, které umožní efektivnější výměnu informací mezi orgány pro hospodářskou soutěž a větší vliv na politiku hospodářské soutěže v celosvětovém měřítku; zdůrazňuje význam Evropské sítě pro hospodářskou soutěž a vyzývá Komisi, aby v této souvislosti upřednostňovala trvalý konstruktivní dialog a spolupráci na mezinárodní úrovni; vyzývá ke koordinaci mezi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž s cílem zajistit jednotné uplatňování pravidel hospodářské soutěže a zdůrazňuje, že je nezbytné posílit spolupráci mezi antimonopolními a dalšími odvětvovými regulačními orgány;

Konkurenceschopná Unie

4. podporuje závazek Komise investovat do udržitelné konkurenceschopnosti; vítá důraz, který je kladen v Draghiho zprávě na inovace, investice, integraci trhu, dekarbonizaci a odolnost, a zaměření Lettovy zprávy na integraci, autonomii a solidaritu; vybízí k provádění politik, které podporují inovace, konkurenceschopnost a udržitelný a inkluzivní růst;
5. zdůrazňuje, že pro zvýšení konkurenceschopnosti je zapotřebí koordinovaná, cílená a skutečně evropská politika; konstatuje, že to nesmí vést k dominantnímu postavení na trhu nebo k jeho zneužívání, k narušení cen ani k ekonomické neefektivitě, a poukazuje na potřebu účinných postupů pro kontrolu fúzí;
6. domnívá se, že poskytovaná státní podpora by měla být v souladu s cíli politiky EU; bere na vědomí záměr Komise vydat pokyny týkající se slučitelnosti státní podpory s hledisky inovací, klimatu a hospodářské bezpečnosti, jakož i její opatření ke snížení a postupnému ukončení dotací na fosilní paliva v rámci Dohody o čistém průmyslu, a vybízí členské státy, aby zvážily zavedení dalších podmínek pro získání státní podpory; žádá zákaz poskytování státní podpory podnikům strukturovaným prostřednictvím daňových rájů mimo EU; vyzývá Komisi, aby prošetřila nedostatky v harmonizaci mechanismů zpětného vymáhání neoprávněně vyplacených prostředků;
7. bere na vědomí zprávu Komise, v níž se uvádí, že koncentrace trhu, obchodní marže a zisky se za posledních 25 let zvýšily, zatímco dynamika průmyslu se navzdory aktivnímu prosazování právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže snížila; bere rovněž na vědomí, že bylo zjištěno, že tento nárůst obchodních marží byl způsoben přerozdělením tržních podílů ve prospěch největších firem; dále konstatuje, že slabá úroveň hospodářské soutěže měla významné negativní dopady na spotřebitele, kupní sílu

a konkurenceschopnost podniků v EU a celkový hospodářský růst; připomíná, že při uplatňování práva hospodářské soutěže je třeba se zaměřit na zajištění otevřených a konkurenceschopných trhů bez praktik narušujících hospodářskou soutěž;

8. poukazuje na to, že státní podpora se stále častěji využívá na podporu cílů průmyslové politiky; připomíná, že taková podpora, kterou povoluje čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování EU, nesmí nepříznivě ovlivňovat podmínky obchodu ani společný zájem; bere na vědomí rozdíly ve fiskální kapacitě členských států a varuje, že roztržštěná státní podpora vytváří nerovné podmínky; vyzývá Komisi, aby tyto dopady sledovala a zajistila integritu jednotného trhu, čehož lze dosáhnout prostřednictvím společného finančního nástroje pro evropskou průmyslovou politiku, jako je Evropský fond pro konkurenceschopnost, jak navrhla předsedkyně Komise von der Leyenová ve svých politických směrech; vyzývá Komisi a členské státy, aby nesoutěžily v dotacích, neboť to jen zhoršuje narušení trhu, zejména pokud jsou financovány neefektivní podniky; dochází k závěru, že dočasné rámce státní podpory nedokázaly zabránit další roztržštěnosti trhu, a konstatuje, že 77 % oznámené státní podpory pocházelo jen ze dvou členských států; žádá přísnější monitorování oznamování státní podpory, posílené podávání zpráv o státní podpoře a větší transparentnost v souladu s doporučeními Evropského účetního dvora;
9. poukazuje na význam důležitých projektů společného evropského zájmu pro financování projektů v rámci EU s přeshraničním rozměrem; zdůrazňuje, že významné projekty společného evropského zájmu by měly mít skutečnou přidanou hodnotu EU, což znamená, že by měly mít pozitivní dopad na více než jeden členský stát; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, aby každé takovéto oznámení o státní podpoře bylo dokončeno nejpozději do šesti měsíců;
10. bere na vědomí, že podle odhadů Draghiho zprávy je na ochranu konkurenceschopnosti EU zapotřebí dalších 800 miliard EUR ročně; uznává význam veřejných a soukromých investic v této souvislosti; poukazuje na to, že rozpočet EU musí být pro tento účel dobře vybaven; domnívá se, že v zájmu mobilizace soukromých investic, řešení roztržštěnosti vnitřního trhu a podpory průmyslové strategie EU je důležité dokončit unii úspor a investic; uznává, že je naléhavě nutné provést reformy a účinná opatření v těchto třech oblastech uvedených v Draghiho zprávě: i) vyrovnání se Číně a USA v oblasti inovací, ii) společný plán pro dekarbonizaci a konkurenceschopnost s cílem urychlit transformaci energetiky a snížit náklady na energii a iii) zvýšení bezpečnosti a snížení závislosti;
11. vítá ochranu rovných podmínek na evropských trzích a ochranu evropských společností a jejich pracovníků, kterou poskytují antidumpingová opatření, jež korigují zahraniční státní podporu narušující hospodářskou soutěž; vyzývá Komisi, aby urychleně

využila dostupné obchodní nástroje v oblasti zadávání veřejných zakázek a zahraničních subvencí s cílem zabránit nekalé hospodářské soutěži na vnitřním trhu;

Priority v oblasti prosazování práva

12. bere na vědomí změny v obchodních praktikách a poukazuje na pokles počtu kartelových dohod; varuje však před novými formami škodlivého jednání, jako je tichá koluze a algoritmická koluze, a zdůrazňuje, že je třeba sladit priority v oblasti prosazování práva s tímto měnícím se prostředím;
13. bere na vědomí návrh obsažený v Draghiho zprávě, aby byl vytvořen nový nástroj pro hospodářskou soutěž jako flexibilní nástroj pro šetření trhu, který se bude zaměřovat na řešení strukturálních problémů v oblasti hospodářské soutěže, jež nejsou výsledkem dohod narušujících hospodářskou soutěž ani zneužívání dominantního postavení, a aby byla v zájmu zvýšení konkurenceschopnosti, stimulace inovací a ochrany zranitelných spotřebitelů zavedena výhledově orientovaná strukturální nebo behaviorální nápravná opatření zaměřená na celý trh, mimo jiné aby byly sníženy překážky vstupu konkurentů na trh; vyzývá Komisi, aby zanalyzovala, jak by tento nástroj mohl doplňovat stávající rámec pro odvětvová šetření;
14. připomíná, že podle Smlouvy má Komise pravomoc zasahovat proti zneužívajícímu jednání;
15. bere na vědomí, že existuje právní základ pro strukturální nápravná opatření proti zneužívání dominantního postavení na trhu; je si vědom toho, že pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže stanoví, že strukturální nápravná opatření by se měla používat pouze v krajním případě, pokud se behaviorální nápravná opatření ukázala jako neúčinná, vyjadřuje však politování nad neochotou Komise řešit dominantní postavení na trhu prostřednictvím strukturálních nápravných opatření; opakuje svou výzvu, aby se lépe využívala strukturální nápravná opatření a aby se již neupřednostňovala behaviorální nápravná opatření, a vyzývá k dalšímu úsilí o posílení jejich uplatňování, je-li to zapotřebí; vyzývá Komisi, aby lépe využívala nástroj prozatímních opatření k zastavení veškerých praktik, které by mohly vážně poškodit hospodářskou soutěž, a to zejména v souvislosti s dynamickými a rychle se rozvíjejícími trhy, jako jsou digitální trhy;
16. vítá skutečnost, že Komise zvolená na období 2024–2029 považuje bydlení za prioritu; vyzývá Komisi, aby posoudila, jak zásady hospodářské soutěže EU ovlivňují poskytování služeb obecného hospodářského zájmu; vyzývá Komisi, aby posoudila postavení sociálních služeb obecného zájmu a výjimku pro poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, pokud jde o cenově dostupné bydlení;

17. zdůrazňuje význam státní podpory jako nástroje ke zmenšení hospodářských rozdílů mezi rozvinutějšími regiony EU a ostrovními oblastmi, vnitrozemskými oblastmi, nejvzdálenějšími regiony a oblastmi v hospodářském útlumu; připomíná, že umožnění poskytování státní podpory v souvislosti se službami obecného hospodářského zájmu má i nadále zásadní význam pro přežití těchto oblastí, zejména v souvislosti se státní podporou zaměřenou na konektivitu a další základní služby poskytované komunitám v izolovaných, odlehlých nebo okrajových regionech EU; vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnosti větší flexibility při poskytování finančních prostředků těmto regionům;
18. bere na vědomí nedávné rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, podle kterého jeden z členských států neprovedl směrnici ECN+ ve vnitrostátním právu; zdůrazňuje význam plného provedení směrnice ECN+; vyzývá všechny členské státy, aby zajistily řádné provádění této směrnice;

Fúze a antimonopolní opatření

19. se znepokojením bere na vědomí výklad Soudního dvora Evropské unie týkající se článku 22 nařízení ES o spojování ve věci C-611/22 P (Illumina v. Komise), kterým se ruší přístup Komise spočívající v přijímání postoupených dohod nepodléhajících oznamovací povinnosti; uznává, že nařízení ES o spojování neposkytuje Komisi dostatečné nástroje pro řešení případů likvidačních akvizic; je pevně přesvědčen, že dopad rozhodnutí o fúzi na jednotný trh je důvodem pro to, aby byl do nařízení ES o spojování začleněn právní základ jednotného trhu, neboť je třeba plně zapojit spolunormotvůrce, podobně jako v případě nařízení o digitálních trzích; vyzývá Komisi, aby požadovala po členských státech, které mají nebo mohou uplatnit příslušnou pravomoc, aby přezkoumaly potenciální likvidační akvizice na základě svých vnitrostátních právních předpisů o kontrole fúzí a aby tyto dohody nadále postupovaly v souladu s článkem 22 nařízení ES o spojování; vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnost revize nařízení ES o spojování, tak aby mohla přezkoumávat fúze, které nedosahují unijních nebo vnitrostátních prahových hodnot, bez ohledu na dotčená odvětví;
20. konstatuje, že od roku 2004, kdy vstoupilo v platnost nařízení ES o spojování, bylo 0,7 % oznámených fúzí buď zablokováno Komisí, nebo po šetření staženo;
21. konstatuje, že prahové hodnoty obratu v nařízení ES o spojování nemusí být samy o sobě vhodné pro odhalení všech případů, které by měly přezkoumat orgány pro hospodářskou soutěž; upozorňuje na praktiky používané dominantními firmami, aby se vyhnuly formálnímu vyšetřování, jako je rostoucí využívání „partnerství“ v odvětví umělé inteligence, což dále naznačuje, že je nezbytné nařízení EU o spojování revidovat;

22. vítá návrh Draghiho zprávy na „obranu inovací“ v případech, kdy fúze zvýší schopnost a motivaci inovovat, a vyzývá Komisi, aby tuto koncepci analyzovala a dále rozvíjela; dále žádá, aby se přihlíželo k otázkám veřejného zájmu, jako je dopad na pracovníky;
23. žádá Komisi, aby identifikovala vnitrostátní překážky, které jí mohou bránit v tom, aby ve svých analýzách fúzí považovala za relevantní trh EU; vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrh na odstranění těchto překážek; konstatuje, že při rozhodování o vymezení relevantního trhu v případech hospodářské soutěže a kontroly fúzí je třeba pečlivě analyzovat mezinárodní prostředí; vyzývá Komisi, aby tam, kde je to vhodné, zaujala ke konsolidaci v EU progresivní přístup, což se rovněž navrhuje v Draghiho zprávě a Lettově zprávě, a aby přitom zohlednila strategický význam rozsahu a příznivých investičních podmínek v některých odvětvích a jejich pozitivní dopad na hospodářskou soutěž, pokud jde o podporu inovací a dlouhodobé hospodářské soutěže;
24. vyzývá k aktualizaci rámců pro posuzování fúzí tak, aby odrážely realitu digitální ekonomiky, v níž se tržní síla může projevit i jinými způsoby než tradičním tržním podílem na jasně vymezených trzích; podporuje rozvoj pokročilých metodik pro analýzu dominantního postavení, které se zakládá na datech a síťových účincích, a zdůrazňuje zásadní úlohu volby spotřebitelů při výběru digitálních služeb a zařízení; vybízí Komisi, aby posílila mechanismy umožňující interoperabilitu mezi službami a zařízeními a podporovala inovace a hospodářskou soutěž v digitálním ekosystému; naléhavě vyzývá Komisi, aby urychleně pokračovala v provádění stávajících povinností interoperability pro služby zasílání zpráv podle nařízení o digitálních trzích a stávajících povinností v oblasti interoperability pro poskytovatele cloudových služeb podle nařízení o datech a aby zahájila práci na revizi nařízení o digitálních trzích, která má být provedena v květnu 2026; naléhavě vyzývá Komisi, aby provedla stávající povinnosti v oblasti interoperability stanovené v nařízení o digitálních trzích a aby zvažila rozšíření povinností interoperability i na online služby sociálních sítí; podporuje Komisi, aby při posuzování fúzí více zohledňovala potenciální narušení hospodářské soutěže, pokud by expanze na sousední trhy dále posílila dominantní postavení nástupnické společnosti na jejím hlavním trhu;
25. vyzývá Komisi, aby se zabývala přílišnou délkou antimonopolních šetření, během nichž společnosti nepřestávají těžit ze svých praktik narušujících hospodářskou soutěž; vyzývá Komisi, aby stanovila pro antimonopolní řízení vhodné lhůty a zajistila účinné provedení přijatých rozhodnutí; vyzývá Komisi, aby přijala další prozatímní opatření s cílem zastavit veškeré praktiky, které by vážně poškozovaly hospodářskou soutěž, a to zejména ve vztahu k dynamickým a rychle se rozvíjejícím trhům, jako jsou digitální trhy;

Odvětvové politiky

26. vítá dva přelomové rozsudky Soudního dvora ze září 2024, které potvrzují tvrzení Komise, že irská daňová dohoda se společností Apple představuje protiprávní státní podporu a že společnost Google v rozporu se Smlouvami zneužila svého dominantního postavení; uznává, že právní rámec v Irsku se od té doby změnil; vybízí Komisi, aby pokračovala v boji proti zneužívání státní podpory, jako je selektivní poskytování daňových úlev společnostem;
27. bere na vědomí škodlivý dopad mezinárodní daňové soutěže; připomíná, že podporuje provádění druhého pilíře Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD); vyjadřuje hluboké politování nad prezidentským dekretem USA ze dne 20. ledna 2025, v němž se tvrdí, že globální daňová dohoda OECD nemá ve Spojených státech „žádnou platnost ani účinek“; zdůrazňuje význam multilateralismu pro zajištění toho, aby nadnárodní společnosti platily svůj spravedlivý podíl na daních v místě, kde je vytvářena hodnota; zastává názor, že EU by měla stát v plném rozsahu za směrnicí o druhém pilíři OECD;
28. upozorňuje na znepokojivou tržní koncentraci na jednotlivých digitálních trzích, k nimž patří sociální média, vyhledávače, umělá inteligence, cloudové služby, elektronický obchod, mikročipy a internetová reklama; zdůrazňuje reálný i potenciální negativní dopad na konkurenceschopnost EU, odolnost dodavatelských řetězců, svobodu sdělovacích prostředků, ochranu soukromí a údajů, společnost a demokracii; naléhavě vyzývá Komisi, aby se zabývala otázkami, které jsou specifické pro technologický trh, včetně výkonu infrastruktury ve vrstvách hardwaru a cloud computingu, vertikální koncentrace, algoritmické manipulace digitální veřejné sféry a využívání tržní síly na digitálních trzích, jak dokládá pokrok dosažený v rámci nařízení o digitálních trzích; dále žádá, aby byla v zájmu dalšího zajištění spravedlivé hospodářské soutěže a inovací zahájena nová šetření v odvětví cloudových služeb a aby byla současně zohledněna míra tržní koncentrace v tomto odvětví a protisoutěžní praktiky v souvislosti se složitými a netransparentními licenčními podmínkami nebo nuceným spojeným prodejem; naléhavě vyzývá Komisi, aby se zabývala rostoucí vertikální koncentrací dominantních subjektů v celém hodnotovém řetězci reklamy, která ohrožuje evropské odvětví internetové reklamy;
29. bere na vědomí rychlý rozvoj služeb umělé inteligence, který může vést ke koncentraci trhu; vyzývá Komisi, aby k tomuto odvětví zaujala ekosystémový přístup, mimo jiné aby další upevňování pozic dominantních subjektů v odvětví řešila rozvojem a uplatňováním nových teorií škod; zdůrazňuje, že nařízení o digitálních trzích obsahuje několik ustanovení, která se musí použít, má-li se strážcům přístupu zabránit v omezování začínajících vývojářů umělé inteligence, a žádá Komisi, aby urychleně jednala s cílem řešit riziko, že spotřebitelé budou na svých mobilních zařízeních nuceni používat

předem stanovené služby umělé inteligence, a s cílem zajistit, aby systémy umělé inteligence zůstaly uživatelsky volitelnými a transparentními, a tím chránily hospodářskou soutěž a možnost volby pro spotřebitele; vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnost nově přidat generativní umělou inteligenci k hlavním službám platformy podle nařízení o digitálním trhu;

30. konstatuje, že velcí digitální aktéři využívají svou tržní sílu, moc nad spotřebiteli, finanční zdroje a koncentraci údajů na jednom trhu k tomu, aby posílili svou pozici na jiném trhu; zdůrazňuje, že malí aktéři nemohou výše uvedeným faktorům konkurovat, což ještě více zvyšuje závislost občanů EU na stejném malém počtu společností ze zemí mimo EU a ohrožuje strategickou autonomii; žádá, aby v zájmu zajištění účinnější kontroly využívání tržní síly byla prostřednictvím revize pokynů pro spojování zvýšena kontrola nad tím, jak je tržní síla, které dominantní aktéři dosáhli v digitálním odvětví, využívána v jiných odvětvích a ve vztahu ke strategické autonomii EU;
31. poukazuje na význam dat a nástrojů pro analýzu dat jako jednoho z faktorů, které v digitálním odvětví odrazují od koncentrace a akvizic na digitálním trhu; žádá, aby v případě spojení, jež zahrnuje jeden nebo více subjektů digitálního odvětví, předložil Evropský sbor pro ochranu osobních údajů stanovisko týkající se relevantnosti souborů údajů pro zamýšlené spojení, osobních údajů, které se v rámci cílové akvizice zpracovávají, a potenciálního dopadu zamýšleného spojení na práva na soukromí a ochranu údajů;
32. vyjadřuje znepokojení nad rostoucím využíváním dynamických cenových mechanismů v celé EU; vyzývá Komisi, aby prozkoumala regulační opatření proti vysoce adaptivním a neprůhledným metodám stanovování cen;
33. vyzývá Komisi, aby v zájmu řešení praktik strážců přístupu a podpory spravedlivé hospodářské soutěže a trhů otevřených hospodářské soutěži důrazně prosazovala všechna pravidla hospodářské soutěže, včetně nařízení o zahraničních subvencích a nařízení o digitálních trzích; zdůrazňuje, že Komise musí mít pro prosazování právních předpisů dostatečný počet zaměstnanců, a konstatuje, že ke zlepšení prosazování práva v oblasti hospodářské soutěže mohou přispět nové nástroje i vědci a ekonomové pocházející z různých oborů; zdůrazňuje zejména, že uplatňování nařízení o digitálních trzích má být důsledné a nezávislé a nesmí být oslabováno vnějšími tlaky; zdůrazňuje, že nařízení o digitálních trzích a případné pokuty se nesmí využívat jako nástroj vyjednávání v diskusích o clech, ale jako základní kámen v úsilí EU o zajištění spravedlivosti a konkurenceschopnosti digitálních trhů; bere na vědomí šest řízení o nesplnění povinnosti zahájených proti některým určeným strážcům přístupu; je hluboce znepokojen, pokud jde o možné průtahy v kriticky důležitých vyšetřováních a o schopnost Komise dostát svým povinnostem vyvíjet „maximální úsilí“ a přijímat rozhodnutí

o postupech v případě nedodržování předpisů bez zbytečného odkladu;

34. se znepokojením bere na vědomí roztržitost mnoha spotřebitelských trhů, včetně finančních služeb, telekomunikací a energie pro domácnosti, a vyzývá k rychlejší a větší integraci trhu tam, kde je to pro spotřebitele přínosné, a k uznání, že taková integrace trhu může být hnací silou pro investice a inovace;
35. je znepokojen vysokou koncentrací v maloobchodním, zemědělském a automobilovém odvětví v zámořských územích, kdy přemrštěné ceny základních produktů a služeb stanovené dominantními podniky prohlubují nerovnosti, nejistotu a územní rozdíly; vyzývá Komisi, aby zahájila vyšetřování možného zneužití dominantního postavení podle článku 102 Smlouvy o fungování EU;
36. se znepokojením bere na vědomí vysokou míru koncentrace trhu v evropském finančním sektoru a setrvalou nadměrnou závislost tohoto odvětví na omezeném počtu mimounijních poskytovatelů služeb; konstatuje, že tři největší ratingové agentury si stále drží více než 90% podíl na trhu; vyjadřuje znepokojení nad neustávající vysokou koncentrací na trhu auditu subjektů veřejného zájmu, kde převážnou většinu příjmů z těchto auditů drží v EU čtyři společnosti, což omezuje výběr a přináší riziko „dozorového zajetí“; vyzývá Komisi, aby předložila posouzení dopadů týkající se možnosti, jak tyto problémy řešit; naléhavě vyzývá Komisi, aby v zájmu zabránění možnému střetu zájmů pečlivě posuzovala veřejná nabídková řízení z hlediska odborných znalostí účastníků auditorského trhu;
37. vyjadřuje znepokojení nad krizí cen potravin a bere v této souvislosti na vědomí vysokou míru koncentrace trhu v potravinových dodavatelských řetězcích; opakovaně vyzývá Komisi, aby bezodkladně provedla hloubkovou analýzu rozsahu a dopadu nákupních společenství a aby současně věnovala zvláštní pozornost zajištění spravedlivé hospodářské soutěže a větší transparentnosti obchodních praktik řetězců supermarketů a hypermarketů, zejména pokud tyto praktiky ovlivňují hodnotu značky a výběr výrobků nebo omezují inovace a vedou k nižší srovnatelnosti cen; v této souvislosti připomíná tržní koncentraci v obchodování se zemědělskými komoditami, kde jsou za převážnou většinu světového obchodu s plodinami odpovědné čtyři společnosti; vyjadřuje politování nad tím, že v roce 2024 Komise navzdory obavám z narušení hospodářské soutěže podmíněčně schválila fúzi Bunge-Viterra (M.11204); žádá Komisi, aby se zabývala nadměrným hromaděním moci v rukou několika velkých subjektů na tomto trhu a snažila se posílit vyjednávací pozici zemědělců a spotřebitelů; upozorňuje v této souvislosti na provádění nového nástroje pro hospodářskou soutěž;

38. bere na vědomí vysoké čisté zisky bank v EU během tohoto inflačního období, které byly způsobeny zejména opožděným promítnutím rychlého zprůsnění měnové politiky do úročení vkladů;
39. se zvláštním znepokojením bere na vědomí dominantní postavení, které mají na platebním trhu EU dvě mezinárodní schémata platebních karet, a jejich zapojení do postupů, jež jejich dominantní postavení na tomto trhu posilují a rozšiřují, potenciálně dále zvyšují překážky vstupu na trh, brání dlouhodobým inovacím¹ a vedou k vyšším nákladům pro podniky v EU, a v konečném důsledku pro spotřebitele; vyzývá Komisi, aby přijala rozhodná opatření, a zdůrazňuje, že je zapotřebí přezkoumat nařízení o mezibankovních poplatcích (nařízení (EU) 2015/751) s cílem řešit výrazný nárůst poplatků, které si mezinárodní schémata platebních karet účtují, a zajistit spravedlivé, konkurenceschopné a transparentní tržní prostředí;

Zapojení Parlamentu

40. zdůrazňuje, že Parlament by měl být do utváření politiky v oblasti hospodářské soutěže dostatečně zapojen; varuje před přílišným spoléháním se na právně nevynutitelné nástroje, jako jsou pokyny a dočasné rámce, do nichž se Parlament zapojuje omezeně; vyzývá Komisi, aby zahájila jednání o interinstitucionální dohodě o politice hospodářské soutěže, v níž by své priority v oblasti prosazování práva formalizovala ve vztahu k Parlamentu; vyzývá Evropskou radu, aby podle čl. 48 odst. 7 Smlouvy o EU přijala rozhodnutí, které umožní přijímat legislativní akty v oblasti politiky hospodářské soutěže řádným legislativním postupem; zdůrazňuje, že Parlament by měl být více zapojen do činnosti pracovních skupin a skupin odborníků v rámci Mezinárodní sítě pro hospodářskou soutěž a OECD jako pozorovatel a také do činnosti skupiny na vysoké úrovni pro nařízení o digitálních trzích;
41. vyzývá odpovědnou výkonnou místopředsedkyni a komisařku odpovědnou za politiku hospodářské soutěže, aby udržovala úzký kontakt s příslušným výborem Parlamentu a s jeho pracovní skupinou pro otázky hospodářské soutěže;

°

° °

42. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

¹ Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora „Digitální platby v EU – Navzdory přetrvávajícím nedostatkům jsou bezpečnější, rychlejší a levnější“, 9. ledna 2025, https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2025-01/SR-2025-01_CS.pdf.

